UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

POSmediu 2007-2013
Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale 2007-2013

Aria Naturală Protejată Lacul Snagov

Chiar există!

Informează-te și protejeaz-o!

localizare

specii protejate

influență antropică

reguli de protecție

parteneri

SNAGOV

Aria Naturala "Lacul Snagov"
SNAGOV Tur SRL
custodie@snagov.ro

Localizare

ARIA NATURALĂ PROTEJATĂ “LACUL SNAGOV” (ANPLS)

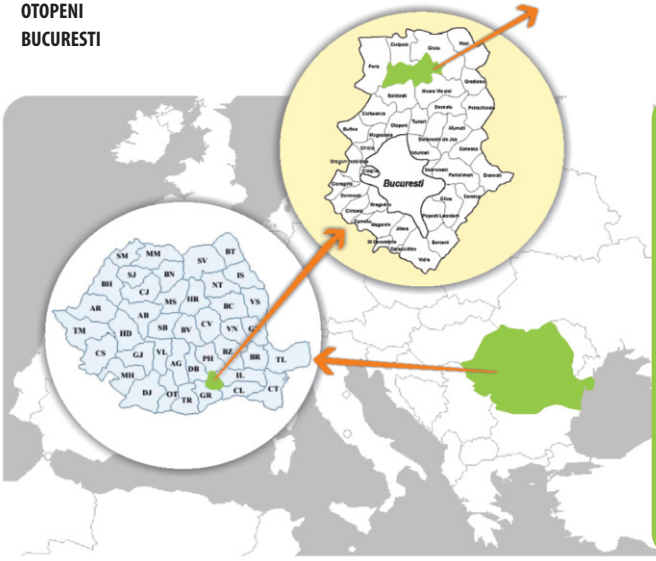

LEGENDA

- ARIA NATURAȚĂ PROTEJATĂ “LACUL SNAGOV” (ANPLS)
- ARIA NATURAȚĂ PROTEJATĂ “PĂDUREA SNAGOV” (ANPLS)
- SEDIU CUSTODE ANPLS
- LACUL SNAGOV
- ZONĂ DE PADURE
- LIMITA COMUNEI SNAGOV
- ZONĂ RURALĂ - SATE
- CAI RUTIERE (DRUMURI JUDEȚENE, DRUMURI COMUNALE)

Baza legală a ANPLS

ANPLS este o arie naturală protejată de interes național, fiind declarată arie naturală protejată în bază Legii nr.5/2000. Se regăsește (la codul 2560) cu o suprafață de 100 ha (dintr-un total de circa 620 ha al întregului lac). Din măsurători ulterioare suprafața ANPLS pare a fie de 159 ha, aspect ce urmează a fi clarificat în perioadă următoare prin studiile contractate de către Fundația Snagov.

Speciile pentru care aceasta a fost protejată sunt: *Nymphaea Alba* (Nufărul alb); *Nuphar luteum* (Nufărul galben); *Nelumbo nucifera* (Lotusul indian) - care în realitate este o specie invazivă; *Sagittaria latifolia* (săgeata apei); *Myriofillium vertialatum* (specie de brădiș); *Urtilucularia vulgaria* (Ostrățel – plantă carnivoră); *Aldrovanda vesiculosa* (Aldrovanda – plantă carnivoră); *Dreissena polymorpha* (lamelibranhiat – relict pontocarpatic / scoică); *Eudiaptomus gracilis* (copepod), *Gobius gymnotrachelus* și *Proterrorhynchus sp.* (guvizi endemici). Această listă inițială (și provizorie) a fost completată cu inventarierea realizată de custodele ANPLS și este în curs de confirmare de studiile cercetătorilor științifici. Relevant este că de fapt există circa 120 de specii protejate prin lege (alături de sute de alte specii importante ce completează habitatele ecosistemului).

În vecinătatea ANPLS figurează și Aria Naturală Protejată "Padurea Snagov" (ANPPS) cu o suprafață de 10 ha (respectiv 17 ha după ultimele măsurători) legiferată tot prin Legea 5/2000. Aceasta a fost desemnată arie naturală protejată datorită existenței a 15 exemplare de *Fagus sylvatica*, specie care în mod obișnuit este caracteristică zonelor de deal.

În același timp, conform legislației (inter)naționale în vigoare, întreaga Zonă Snagov (ansamblu de pădure și lac) deține și un alt statut de protecție și anume de Rezervația naturală complexă "Lacul Snagov" fiind legiferată prin HCM 894 din 1952. **Rezervația naturală complexă "Lacul Snagov"** face parte din vechii Codrii ai Vlăsiei, trupul de pădure având o suprafața de peste 1.700 ha (cea mai întinsă pădure din apropierea Bucureștiului), din care doar 0,57% beneficiază de protecție.

Zona este recunoscută că fiind **zonă umedă** ce include ansamblul de ecosisteme format din Lacul Snagov (circa 620 ha) și pădurile din vecinătate (circa 400 ha) unde trăiesc o varietate foarte ridicată de specii de floră și faună. Zona este și un important culoar în migrația păsărilor călătoare (ce folosesc salba de lacuri: Comana-Neajlov, Caldarușani, Snagov, Scroviștea).

Administrarea ANPLS

Custodele ANPLS și rolul acestuia

Calitatea de Custode al ANPLS a fost atribuită (în urma unui concurs și evaluare competențe) societății SNAGOV Tur (membru fondator al Fundației Snagov) potrivit **convenției de custodie nr. 20451/12.12.2007**, în conformitate cu OUG 494/2005 și OUG 57/2007.

Activitatea custodelui este **voluntară** și constă în principal din:

a) Revizuirea Regulamentului și Planului de Management al ANPLS (ele au fost deja realizate de Custode și urmează a fi revizuite printr-o mai bună detaliere științifică).

b) Monitorizare și control în ANPLS (poate face sesizări asupra abuzurilor constatate).

c) Activități de informare și diseminare către comunitate și către terții interesați.

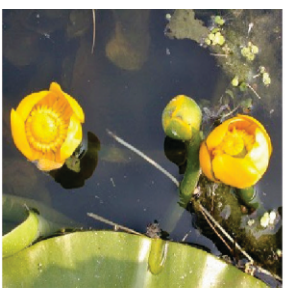

Suprapuneri administrative în zona ANPLS

Terenul de sub lac este administrat de primăriile celor trei comune (Snagov, Gruiu și Ciolpani), administratorul apei din lac este Compania Națională Apele Române, circulația pe lac este administrată de Autoritatea Năvală Romană, iar conservarea și administrarea faunei și florei (biodiversității) intră în atribuția Custodelui ANPLS.

În ceea ce privește riveranii la ANPLS, aceștia sunt: regii și instituții de stat, firme private, persoane private, precum și neidentificați (procedurile de identificare fiind în curs).

Pe lac și la malul acestuia se desfășoară în prezent o serie de activități (sporturi nautice, pescuit sportiv, agrement, petreceri, competiții sportive, înot etc.), care **trebuie să respecte prevederile Regulamentului ANPLS**.

Specii protejate

În urma inventarierii realizate în 2008 de către Custodele ANPLS împreună cu specialiști voluntari invitați pe scurte durate, au fost reconsiderate (prin cumularea re-confirmărilor tuturor acestora pe bază de constatări în teren și din pozele și filmările realizate) circa 900 de specii și a rezultat că ar exista un total de circa 120 de specii protejate din care **42 de specii din lista roșie** (cf. OUG 57/2007). Întreaga biodiversitate (faună și floră) este estimată la circa 4.700 de specii. Astfel, rezultă că patrimoniul de protejat în ANPLS ar fi de câteva ori mai mare decât cel specificat și protejat prin Legea 5/2000.

Totodată, Lacul Snagov este tranzitat de **păsări sălbatice**, multe dintre ele fiind protejate de legislația specifică în vigoare (Convenția de la Berna, Convenția de la Bonn, Acordul de la Haga, Directivele Comisiei Europene: „Păsări" și „Habitate" și OUG 57/2007).

Mărturii documentate ale bogăției biodiversității zonei Snagov au fost făcute începând din 1912 cu Grigore Antipa, Mihail Sadoveanu, Brătescu-Voinești și mulți alți cercetători ai Academiei Române.

Următoarele specii de floră și faună reprezintă o selecție dintre cele mai importante ce necesită protecție strictă potrivit Directivelor „Habitate" și „Păsări" și OUG 57/2007.

Clasa/ Categoria	Denumirea științifică	Denumire populară	Anexa Directiva Habitate sau Păsări/ OUG 57/2007	Mărimea populației (estimată de Custode)	Starea de conservare (apreciată de Custode)
PEȘTI	*Chalcalburnus chalcoides*	Oblete mare	Anexa 2 / Anexa 3	>200.000	Nesatisfăcătoare
PEȘTI	*Proterorhinus marmoratus*	Guvid de baltă	NA / Anexa 4B	>5000	Satisfăcătoare
PEȘTI	*Misgurnis fossilis*	Țipar, Vârlan	Anexa 2 / Anexa 3	>20	Nesatisfăcătoare
REPTILE	*Emys orbicularis*	Broasca testoasă de apă dulce	Anexa 2,4 / Anexa 3,4A	>80	Nesatisfăcătoare
REPTILE	*Natrix tessellata*	Șarpe de apă	Anexa 4 / Anexa 4A	>100	Nesatisfăcătoare
AMFIBIENI	*Hyla arborea*	Brotăcel, Buratec, Răcănel	Anexa 4 / Anexa 4A	>6000	Acceptabilă
NEVERTEBRATE	*Astacus astacus*	Rac de râu	Anexa 5 / Anexa 5A	>12000	Acceptabilă
MAMIFERE	*Lutra lutra*	Vidra, Lutra	Anexa 4 / Anexa 3	>6	Nesatisfăcătoare
MAMIFERE	*Myotis myotis*	Liliac comun	Anexa 2 / Anexa 3	>800	Acceptabilă
PLANTE	*Aldrovanda vesiculosa*	Aldrovanda	Anexa 2 / Anexa 3	zeci de mii	Acceptabilă
PĂSĂRI	*Ardeola ralloides*	Stârc galben	Anexa I / Anexa 3	>12	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Botaurus stellaris*	Bou de baltă, Buhai de baltă, Bâtlan de baltă, Stârcul mare	Anexa I / Anexa 3	>12	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Egretta garzetta*	Egreta mică	Anexa I / Anexa 3	>8	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Nycticorax nycticorax*	Stârc de noapte, Bâtlan	Anexa I / Anexa 3	>12	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Gavia immer*	Cufundar mare	Anexa I / Anexa 3	>12	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Phalacrocorax pygmaeus*	Cormoran mic	Anexa I / Anexa 3	>20	Nesatisfăcătoare
PĂSĂRI	*Ciconia ciconia*	Barza albă, Barza comună	Anexa I / Anexa 3	>12	Acceptabilă
PĂSĂRI	*Bubo Bubo*	Buha, Bufnița mare	Anexa I / Anexa 3	>6	Acceptabilă

Notă: În perioada următoare, echipe de cercetători vor analiza speciile și habitatele și estimări mai corecte vor fi publicate, împreună cu nevoile și recomandările de conservare.

Pești

Chalcalburnus chalcoides (Oblete mare)
Denumire locală: „țârâitor"

Răspândire: Poate fi întâlnit în unele bazine hidrografice ale mărilor Neagră, Azov și Caspică, precum și în bazinul hidrografic al lacului Aral. La noi în țară trăiește în Dunăre, bălți și lacuri precum Lacul Razelm, Sinoe, Siutghiol etc.
Habitat: Trăiește în apele curgătoare și stătătoare din regiunile colinare și de șes. Primăvara îl vom găsi la 4-5 m distanță de mal, iar vara îl vom regăsi în larg, între 10cm-1m adâncime. Are nevoie de ape bogate în oxigen, hrană suficientă, locuri naturale pentru depunerea increlor.
Descriere: Are un corp lunguieț și subțire, profilul dorsal și ventral puțin curbat, cu o culoare argintie dată de solzii mărunți. Capul este relativ mic, cu ochi mari. Gura puternic îndreptată în sus, mandibula proeminând înainte. Poziția gurii arată că se hrănește la suprafață. Solzii sunt mici și se desprind extrem de ușor.
Reproducere: În aprile-iunie femelele migrează pentru a depune icrele (noaptea), în grupuri mari (de câteva mii), pe ierburile de la mal, rădăcini de sălcii, chiar și pe funduri cu prundiș, la adâncime mică (20-40 cm), după care se reîntorc în larg.
Mărime: Lungime 12-20 cm. Greutate 40-150 grame. Solzi pe linia laterală 58-68.
Hrană: Mai ales plancton dar și nevertebrate bentonice (larve roșii, viermusi), insecte acvatice și larvele lor, precum și crustacee.

Proterorhinus marmoratus (Guvid de baltă)
Denumire locală: „moș"

Răspândire: Răspândit în Mările Caspică, Azov, Neagră și în fluviile tributare lor până în Austria. La noi este cel mai răspândit în mare, în lacurile și limanurile aferente (Razelm, Babadag, Siutghiol etc.), precum și în râurile și bălțile interioare (Prut, Bahlui, Jijia, Colentina, Ostrov etc.).
Habitat: Este o specie eurihalină. Trăiește în mare, în râuri cu curs liniștit, limanuri, lacuri litorale și interioare, pe funduri mâloase și cu vegetație abundentă. Este puternic concurat de bibanul soare (specie invazivă) și fiind teritorial depinde de habitate stabile.
Descriere: Corpul evident turtit lateral. Orificiile nazale se deschid la capătul a două tuburi cu aspect de mustăți. Botul cu buze cărnoase. Ochii mici. Culoarea fundamentală galbenă-cenușie-verzuie, cu aspect marmorat. Înotătoarele gălbui-roșcate. Masculii în timpul reproducerii se înegresc.
Reproducere: Din mai până în iulie.
Mărime: Lungime 5-8 cm (rar 10 cm). Solzi în lungul corpului 37-48.
Hrană: Viermi, peștișori și mici crustacee.

Misgurnis fossilis (Țipar, Vârlan)

Răspândire: Originar din Europa Centrală și răsăriteană, țiparul este prezent și în România, din Deltă până în zona submontană, mai rar în limanurile deschise ale Mării Negre, în Siret și afluenții săi, Bârlad, Olt, Mureș etc.
Habitat: Este o specie de apă dulce, ce trăiește în bălți, helești, canale și în cursul mai calm al râurilor. Preferă fundul mâlos, cu multă vegetație și ape fără nici o mișcare. Îl afectează zgomotele, circulația, valurile. Are nevoie de maluri naturale (fără bariere).
Descriere: Este rezistent la lipsa de oxigen. Are posibilitatea să respire prin intestine, ceea ce-i permite să reziste mult timp și în albiile care au secat. Astfel, îl găsim îngropat în mâl. Prin intestinul gros, puternic vascularizat, absoarbe aerul atmosferic și prin anus elimină dioxidul de carbon. Sub ochi are câte un ghimpe ascuțit. Partea dorsală este cafenie, iar corpul este în general galben-ruginiu. Coloratia variază mult ca intensitate după gradul de limpiditate și culoarea mediului acvatic în care trăiește.
Reproducere: În lunile martie-august, femelele lipesc icrele de plantele acvatice, în general de 3 ori, în total 10-15 mii icre.
Mărime: Lungime 20-25 cm. Greutate 100-150 grame.
Hrană: De obicei se hrănește în timpul nopții (ziua este inactiv – sta mai mult îngropat în nămol) cu fauna de fund: viermi, larve acvatice, melci, mici crustacee, moluște mici etc.

Reptile

Natrix tessellata (Șarpele de apă)

Răspândire: Poate fi întâlnit frecvent în Europa. În România este răspândit in special in sudul țării (Delta Dunării, Dobrogea), Banat, limita nordica fiind zona Iași.
Habitat: Trăiește exclusiv numai în apropierea apelor. Are nevoie de vegetație bogată și de maluri cât mai naturale (fără bariere).
Descriere: Se aseamănă mult la aspect și comportament cu șarpele de casă. Prima diferență vizibilă ar fi că la șarpele de apa nu găsim acel inel galben din spatele capului. Culoarea generală a șarpelui de apa este maslinie cu pete pătrate brune dispuse sub formă de cinci șiruri longitudinale. Este inofensiv. Pe lângă mirosul puternic respingător emis de glandele de la baza cozii, are obiceiul de a face pe mortul.
Reproducere: La sfârșitul lunii martie masculul începe să curteze femelele care se retrag să depună în luna iulie până la 20 de ouă, în grămezi de frunze, paie, gunoi (materii în descompunere care asigură caldura necesară dezvoltării embrionilor).
Mărime: Lungime 70-110 cm (rar 125 cm). Solzi dorsali 19.
Hrană: Exclusiv cu pești si amfibieni.

Emys orbicularis (Țestoasa europeana de apă dulce)

Răspândire: Este o specie europeană răspândită pe un areal foarte mare (din Spania, Franța, Italia, sudul Germaniei, Polonia, România, Turcia, Rusia și până în țări precum Iran, Maroc etc.). În România, este răspândită aproape pe tot cuprinsul țării, dar în efective reduse (arealul fiind foarte fragmentat). Astăzi este tot mai puțin întâlnită.
Habitat: Locurile preferate sunt malurile lacurilor cu vegetație acvatică bogată, zonele mlăștinoase. Îi face plăcere să stea pe marginea apei, la odihnă și soare, dar la cea mai mică alarmă se aruncă în apă și dispare în masa acesteia. Are nevoie de liniște (fără vibrații), maluri naturale (fără bariere), fără pete de hidrocarburi etc.
Descriere: Cu toate ca aspectul ei diferă de la o zonă la alta, țestoasa de apă dulce este ușor de identificat după petele mici de culoare galbenă-aurie prezente pe carapace, cap, coadă și picioare.
Reproducere: Femela depune 4-16 ouă (mai mult sau mai puțin cilindrice) în mai-iunie. Clocirea durează circa 3 luni în funcție de temperatura solului. Puii se nasc în septembrie.
Mărime: Este de talie mică spre mijlocie, cu variații cuprinse între 14-25 centimetri.
Hrană: Se hranește cu crustacee, insecte, viermii sau alte animale din fauna acvatică (până în octombrie-noiembrie, după care intră la hibernat).

Amfibieni

Hyla arborea (Brotăcel, Buratec, Răcănel)

Răspândire: În cea mai mare parte a Europei, cu excepția sudului Franței și Spaniei. Lipsește din Marea Britanie și cea mai mare parte a Scandinaviei. Este prezentă și în Asia Mică și în Rusia până în estul Mării Caspice. În România este prezentă pretutindeni, cu excepția zonei de munte (peste 1.000m).
Habitat: Preferă zonele împădurite cu tufișuri sau stufărișuri. Pentru reproducere preferă bălțile temporare cu vegetație bogată, mărginite cu stuf sau papură. Are nevoie de maluri cât mai naturale cu vegetație cât mai sălbatică, unde hrana este abundentă și diversificată.
Descriere: Este singura specie de broască arboricolă din fauna României și este activă doar noaptea. Datorită coloritului se adăpostește pe frunzele plantelor, fiind protejată prin camuflaj. Culoarea dorsală variază după mediu: verde deschis, galben sau albăstrui-cenușiu sau negru - uniform sau cu pete întunecate. O dungă neagră sau cafenie pornește de la ochi, până la baza femurului. Abdomenul alb, degetele galbene sau roz.
Reproducerea: Femela depune până la 1.000 ouă mici, în pachete dense, de mărimea unei nuci, pe plante. După 12 zile ies larvele (aspect ovoidal cu o coadă de 1,5-2 ori mai lungă decât corpul), iar după 3 luni tinerii au caracterele adulților și părăsesc apa. După 3-4 ani sunt capabili de reproducere.
Mărime: Lungime 4-5 cm la adult.
Hrană: Insecte zburătoare, în special muște, pe care le prinde cu limba sa lipicioasă.

Nevertebrate

Astacus Asctacus (Racul de râu)

Răspândire: Specie comună ce se regăsește în Europa, începând din Franța prin toată Europa Centrală către Peninsula Balcanică, la nord de Insulele Britanice, Scandinavia și în părțile de vest a fostei Uniuni Sovietice. În România este de asemenea o specie comună.
Habitat: Trăiește în apele dulci ale râurilor, lacurilor și bălților. Este o specie în continuă scădere numerică datorită sensibilității la calitatea apei. Are nevoie de maluri naturale în care, la apă mică, să își facă găuri unde să aibă o apă mai limpede, oxigenată, cu un bun echilibru al zoo și fitoplanctonului si fără valurile șalupelor mari.
Descriere: Este o vietate individualistă/egocentrică: stă, mănâncă și își petrece timpul singur. Sunt activi noaptea. Se luptă pentru teritoriu tot timpul anului și doar în perioada de fecundare umblă mai mult și interacționează cu ceilalți. Din cele 5 perechi de picioare, primele două sunt de fapt doi clești mari, pe care le folosește pentru a prinde, luptă, speria pe alții prin baltă. Corpul este apărat de o carapace. Pe măsură ce cresc, răcii năpârlesc de mai multe ori, fiind vulnerabili în această perioadă.
Reproducerea: Femela depune toamna sute de ouă, lipicioase, care stau prinse de abdomen, sub coadă/ piciorușe, până primăvară următoare. Puii ies din ouă în luna mai și mai rămân agățați de abdomenul femelei încă 15 zile.
Mărime: Masculii pot crește și până la 18 cm lungime iar femelele până la 12 cm.
Hrană: Consumă orice ce este materie organică: plante acvatice, viermi, moluște, broaște, melci, peștișori și chiar pești bolnavi sau morți (cadavre).

Mamifere

Lutra lutra (Vidră)

Răspândire: Este răspândită din Europa până în Asia centrală și nordul Africii. În România ea poate fi localizată în special în Delta Dunării. Răspândirea depinde de posibilitatea procurării hranei.
Habitat: Trăiește la țărmurile împădurite ale apelor curgătoare și stătătoare, fie ele de munte sau de șes. Trăiește în apă și pe uscat, având vizuină cu două intrări. Are mare nevoie de locuri cu multă vegetație precum cozile de lac și zone cu stuf lat de cel puțin 5-6 metri. O afectează mult zgomotul, prezența oamenilor, fluctuația cantitativă a peștelui, plasele banconierilor în care se poate încurca și răni puternic în eforturile de eliberare.
Descriere: Simțurile sunt foarte dezvoltate și în egală măsură: văzul, auzul și mirosul. Vânează adeseori în grup. Este animal de amurg și de noapte cu toate că poate fi văzut și ziua. La înot se folosește atât de picioarele dinapoi precum și de coadă. Poate rezista sub apă 6-7 minute fără să iasă la suprafață.
Reproducere: Femela naște o data pe an, între 1-5 pui.
Mărime: Capul și trunchiul 60-90 cm lungime, coada 35-50 cm, greutate 8-15 kg, talpa posterioară 11-14 cm.
Hrană: Pești, broaște, raci, mamifere mici acvatice.

Myotis myotis (Liliacul comun)

Răspândire: Este larg răspândit în centrul și sudul Europei, fiind însă periclitată în vestul Europei. A dispărut în insulele Britanice și este în declin în celelalte zone. În România este o specie comună.
Habitat: Trăiește pe suprafețe împădurite deschise, în scorburi, în peșteri, dar și în sate/orașe, unde își face cuiburi, în turnurile bisericilor și în acoperișuri. Pentru că nu se păstrează copacii bătrâni (care au scorburi), nu prea mai au locuri adecvate de cuibărit. Și pentru că se fac stropiri prea puternice contra țânțarilor (care reprezintă hrană principală - max. 3.000 țânțari/noapte), în prezent numărul lor depinde de puținii țânțari rămăși.
Descriere: Este cenușiu pe partea superioară si mai albicios pe cea inferioara. Urechile sunt mari, asemănătoare cu ale șoarecilor, iar fața este aproape complet lipsită de păr. În sezonul de împerechere, femelele formează colonii (creșe). Puiul are părul mai cenușiu decât adulții.
Reproducere: Începe pe la sfârșitul verii, imediat după terminarea perioadei de lactație. Gestația durează 60 de zile, după care femela naște de obicei un pui. Alăptarea durează 40 de zile.
Mărime: Este unul dintre cei mai mari lilieci ai Europei (față de alte specii de lilieci), cântărind până la 45 gr. Are o lungime de 6,7-7,9 cm, o coadă de până la 6 cm și o amplitudine a aripilor de până la 45 cm.
Hrană: Diferite artropode precum insecte și păienjeni.

Plante

Aldrovanda vesiculosa (Aldrovanda)

Răspândire: Este singura specie de plantă acvatică carnivoră aflată în Europa, Asia, Africa și Australia. Este, totuși, rară la nivelul categoriei sale. Ea se răspândește în principal prin circulația păsărilor de apă. Ca urmare, cele mai multe populații ale acestei specii sunt situate de-a lungul rutelor de migrație aviare. În România este citată în Delta Dunării (foarte frecventă), județul Dolj, lacurile din zona Bucureștiului și județul Tulcea (Babadag).
Habitat: Preferă apele stagnante (curate) de la marginea lacurilor, cu un substart de turbă, niveluri scăzute de nutrienți și un ph ușor acid (circa 6). Este afectată de valurile șalupelor mari, de petele de hidrocarburi, cantitatea și diversitatea de zooplancton din apă.
Descriere: Este o specie înrudită cu cele de suprafață, fără rădăcini, plutind aproape de suprafața apei. Tulpina cu numeroase articulații, simplă sau uneori puțin ramificată, este de culoare verde sau brună. Fiecare tulpină se termină cu o „capcană” asemănătoare unui clește. Animalele acvatice minuscule care ating puful din interior declanșează instant închiderea capcanei. Surplusul de apă este împins afară, iar apoi unul din lobi se pliază în interior pentru a forma un buzunar mic unde are loc digerarea insectei, folosind enzime. Capcana se deschide din nou după câteva zile, gata de o nouă acțiune. Totuși, capcana funcționează la o temperatură de min 20°C.
Reproducere: vegetativă.
Mărime: Tulpina plantei este de circa 10 cm, rar ajunge până la 30 cm lungime.
Hrană: Insecte și alte animale acvatice.

Păsări

Botaurus stellaris (Buhaiul de baltă)

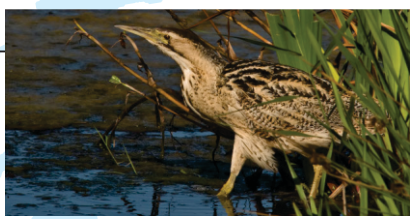

Răspândire: Are o răspândire mai mare în sudul și estul României (mai ales în Delta Dunării). De regulă migrează toamna (în ținuturile nordice, de est și centrale ale Africii și în sud-vestul Asiei, unde iernează) și revine pentru cuibărit prin luna martie, însă unele exemplare pot rămâne și peste iarnă în locurile în care au hrana accesibilă.
Habitat: Trăiește ascunsă în stufărișul bălților. Cuibărește izolat pe plauri ori la marginea apei, în stufărișuri dese. Are nevoie de zone mărite de vegetație la mal, maluri naturale, habitate complete de faună și floră, liniște, prezența redusă a oamenilor.
Descriere: Este o pasăre solitară fiind foarte rar văzută de către om. Penajul, de un cenușiu-gălbui dungat cu negru, ca și poziția corpului îi asigură un camuflaj perfect. Are picioare relativ scurte, un gât scurt și un cioc ascuțit. Denumirea provine de la sunetul produs de masculi în perioada împerecherii, sunet ce poate fi auzit de la o depărtare de câțiva kilometri.
Reproducere: Masculul se comportă și că pasăre poligamă, posibil să aibă mai multe femele. Sezonul de reproducere începe devreme, în zona nordică chiar înainte de dezgheț. În luna mai, femela depune 4-6 ouă, brun-măslinii, pe care le clocește singură, timp de circa 24 - 25 de zile.
Mărime: Poate atinge 76 cm lungime și o greutate de 1,35 kg.
Hrană: Diverse organisme acvatice pe care le pescuiește din vegetație.

Ciconia ciconia (Barza albă)

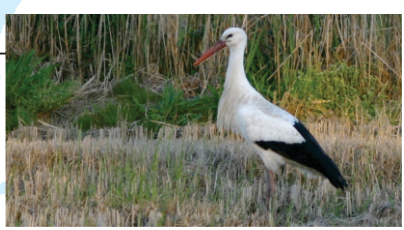

Răspândire: Locuiește pe trei continente în Europa, Africa de Nord, partea vestică a Asiei și o parte a Orientului Mijlociu. În Europa lipsește din Marea Britanie, Scandinavia, Italia, puține fiind (cu excepția Peninsulei Iberice) și în Europa Occidentală. În România, cele mai multe berze se găsesc în zonele de nord-vest și sud-vest prin martie-aprilie.
Habitat: Preferă câmpiile joase și zonele umede de-a lungul marilor râuri, pe lângă mlaștini sau la marginea bălților. Evită zonele împădurite întinse. Are nevoie de maluri naturale, vegetație sălbatică, locuri cu apă mică, ideală de fapt și pentru broaște, raci, șerpi, insecte, șerpi etc. Apa trebuie să fie bine oxigenată, netulburată de valuri multe și puternice.
Descriere: Nu poate fi confundată cu nici o altă pasăre: are picioare lungi și un cioc roșu, penele corpului sunt albe, iar remigele negre. Este una dintre puținele păsări mute. Totuși, produce un clămpănit prin lovirea celor două maxilare. Sociabilă, s-a adaptat la convieţuirea în apropiere de om. În general, perechea folosește un singur cuib mai mulți ani la rând.
Reproducere: Femela depune primăvara 3-4 ouă (în general), de culoare albă, ce sunt clocite pe timpul zilei alternativ de ambii parteneri. După aproximativ 33 de zile are loc treptat eclozarea, puii rămânând în cuib încă 2 luni.
Mărime: În general masculul este mai mare (în medie 3,8 kg) decât femela (3,3 kg).
Hrană: Se hrănesc în câmp și în locuri deschise cu mamifere mici (șoareci de câmp), șerpi și șopârle, insecte (lăcuste, greieri), larve, râme, amfibieni etc.

Păsări

Phalacrocorax pygmaeus (Cormoranul mic)

Răspândire: Se regăsește în Sud-Estul Europei, Cipru, Turcia, Iran, Israel și țărmul Mării Caspice. În România sosește în matrie-aprilie pentru perioada de reproducere și pleacă înapoi pentru iernare în august. În prezent numărul lor este în scădere datorită intervenției omului, fiind combătut pentru pagubele aduse sectorului piscicol.
Habitat: Trăiește în zone umede și bălți. Preferă în special sălciile pitice din marile întinderi ale stufărișurilor. Preferă maluri de lac împădurite, cu câțiva copaci căzuți în apă, cu pește mult și puțină prezența a oamenilor. Zgomotele nenaturale (vibrații ale șalupelor, motoare etc) îi sperie și le îngreunează vânatul peștilor.
Descriere: Penajul este în general negru cu nuanțe arămii pe aripi, capul fiind negru-cafeniu. Ciocul este scurt și gros iar coadă mai lungă în raport cu corpul. Este o pasăre sociabilă cuibărind frecvent în colonii mixte alături de: cormorani mari, stârci galbeni, egrete mici, țigănuși etc.
Reproducere: Depune în lunile mai-iunie 3-5 ouă ce sunt clocite timp de o lună.
Mărime: Corpul are o lungime de 45-50 cm iar anvergură aripilor atinge 80-90 cm
Hrană: Se hrănește în special cu pește.

Nycticorax nycticorax (Stârc de noapte, Bâtlan)

Răspândire: Este foarte răspândit în America de Nord și de Sud, Eurasia și Africa. El este foarte amenințat în multe teritorii ale Europei Centrale, dar în estul acestei regiuni și în Europa de Est, este considerată o pasăre frecvent întâlnită. În România este des întâlnită în sudul, estul și vestul țării. Este oaspete de vară, din primăvară până în octombrie.
Habitat: Se întâlnește în zonele cu bălți, stufărișuri și sălcii, unde își instalează coloniile de cuiburi. Are nevoie de habitate similare cu Buhaiul de baltă.
Descriere: Penajul corpului este cenușiu, creștetul și spatele fiind negre-verzui. Partea posterioară a abdomenului este galbenă - roșiatică. Pe cap prezintă pene lungi (egrete) de culoare albă. Puii au penajul uniform cafeniu, cu pete mărunte albicioase. Vânează și pe întuneric și în amurg. Cuibărește în colonii mixte cu egrete mici, cormorani mici, țigănuși etc.
Reproducerea: Femela depune între 3 și 5 ouă verzi-albăstrui ce sunt clocite de ambii părinți timp de 22 de zile. Schimbarea soților la clocit se face cu un ritual deosebit.
Mărime: Este o specie de stârc medie că mărime, ce ajunge până la 65 cm și o greutate de până la 700 gr.
Hrană: La apusul soarelui și pe întuneric vânează mai ales insecte acvatice și larvele acestora, dar și pești și broaște. Vânează și pe mal, unde prinde păianjeni, mamifere mici, dar și păsări.

Egretta garzetta (Egreta mica)

Răspândire: Se regăsește vara în sudul Europei, Africa de Nord, Asia, iarna în jurul Mediteranei. În România este oaspete de vară, din aprilie până în octombrie, unele exemplare pot rămâne și iarna. Este mai întâlnită în sud-estul țării (mai frecvent în Delta Dunării). Specie în continuă creștere datorită încetării urmăririi ei de către om pentru penele ornamentale.
Habitat: Preferă zonele umede, bălți, mlaștini, lacuri, râuri și lagune sărate. Cuibul este construit în general în arbori sau arbuști, uneori pe stuf. Are nevoie de habitate similare cu Buhaiul de baltă și Starcul de noapte, dar și de locuri mai deschise cu apă mică (precum barza albă). Prezența și zgomotul oamenilor o afectează mult.
Descriere: Egreta mică este o pasăre grațioasă, având gâtul lung, ciocul relativ lung și drept, picioarele lungi. Ciocul este negru, la fel și piciarele, care au degetele de culoare galbenă. Coloritul penajului este de un alb imaculat. Cuibăresc de regulă în colonii mixte, formate din cuiburi aparținând mai multor specii, precum: cormoran mic, stârc galben, stârc de noapte etc. În perioada reproducerii își dezvoltă frumoase pene ornamentale pe cap și în regiunea spatelui, mult căutate în trecut că podoabe vestimentare.
Reproducere: În aprilie-mai, femela depune 3-6 ouă de culoare verzui-albăstrui ce sunt clocite de ambii parteneri timp de 21-27 de zile.
Mărime: Lungime 55-63 cm.
Hrană: Pești mici, lipitori, crustacee, moluște, viermi, insecte, reptile, rozătoare mici etc. – pe care le pândește la apă mică.

Păsări

Gavia immer (Cufundar mare)

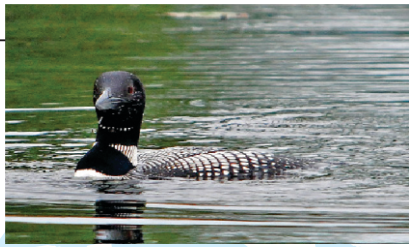

Răspândire: Arealul de răspândire se limitează în mare parte la America de Nord (Oceanul Atlantic și Pacific), cuibărind în Canada, Alaska, Statele Unite și coastele Groenlandei. În Europa cuibărește pe lacurile interioare din Islanda. Păsările din populația europeană iernează pe apele din jurul Insulelor Britanice, coastele Norvegiei, pe Marea Nordului și Marea Baltică. În România este considerat o specie accidentală.
Habitat: Preferă lacurile mari și adânci, neînghețate, din tundră împădurită, zonele de coastă cu vegetație abundentă, precum și golfurile marine. Are nevoie de pește, apă mai limpede, fără plase ale branconierilor și mai puțină prezență umană.
Descriere: Se întâlnește foarte rar și numai în sezonul rece. Pe spate penajul este negru stropit cu pete albe dispuse în șiruri. Capul este negru, iar ciocul drept, gros și puternic este de culoare gri-albăstruie. Iarna, corpul devine brun-cenușiu.
Reproducere: Femela depune 1-3 ouă pe o movilă ușor ridicată din noroi și plante, construit în apropierea apei. Amândoi părinți construiesc cuibul, participă la incubarea ouălor și hrănesc puii.
Mărime: Lungimea la adulți 61-100 cm. Deschiderea aripilor 122-152 cm. Greutatea între 1,6 și 8 kg.
Hrană: Peștele îl capturează sub apă, cufundându-se până la 60 m adâncime. Dieta de apă dulce constă în știucă, biban, peștele-luna, păstrăv. Dieta de apă sărată constă în plătică, hering, păstrăv de mare.

Ardeola ralloides (Stârc galben)

Răspândire: Răspândit local în sud-estul Europei. În România este oaspete de vară în zonele extracarpatice (îndeosebi în Delta Dunării). Specie amenințată pe scară globală.
Habitat: Preferă regiuni mlăștinoase, delte, lagune și bălți unde cuibărește în tufișuri sau copaci, de obicei împreună cu alți stârci, în colonii. Similar cu Bâltanul, Buhaiul de baltă, Egreta albă.
Descriere: Corpul și capul ocru pal care contrastează cu aripile și coada de un alb că zăpada. În teren, atunci când pasărea stă pe loc pare maronie, dar când se ridica în zbor devine aproape complet albă. Picioarele sunt verzui. Își petrece ziua deseori în copaci sau tufișuri. În afară cuibăritului este predominant solitar.
Reproducere: Femela depune între 3-5 ouă.
Mărime: Lungimea corpului până la 45-50 cm, anvergura aripilor de până la 90 cm.
Hrană: Se hrănește (mai ales în amurg) cu larve, insecte, dar și cu pești și amfibieni mici.

Bubo Bubo (Buha, Bufnița mare)

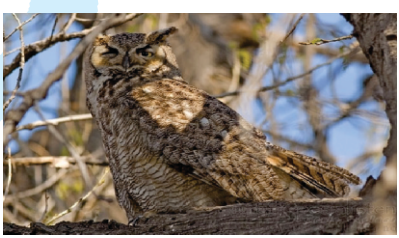

Răspândire: Datorită capacității de adaptare atât la clima caldă cât și la cea rece, poate fi întâlnită pe întreg globul pământesc (în special în Eurasia și nordul Africii), excepție făcând Antarctica. În România se găsește mai ales în Delta Dunării și zonele de câmpie mai bogate în rozătoare.
Habitat: Trăiește singură în cuiburi construite (de alte păsări) în crengile sau scorburile copacilor și pe pământ în regiuni stâncoase. Are nevoie și de copaci vârstnici, lăsați să putrezească în picioare, de poienițe, de liniște.
Descriere: Este o pasăre impresionantă, care a dat naștere la numeroase povestiri și legende. Nu are mulți dușmani, pentru că iese noaptea (la vânat) și este bine camuflată de culorile penelor. Are vederea foarte slabă (vede aproape numai în alb și negru) iar în timpul vânatului se bazează mult pe auzul foarte fin și pe capacitatea de a zbură fără prea mult zgomot (ajutată de penele lungi și umflate, printre care pătrunde mult aer). Are un gât scurt dar foarte flexibil cei permite răsucirea capului la 360 de grade. Sunt cazuri în care chiar părinții își omoară unul sau doi pui (din cei mai firavi) atunci când hrana se împuținează sau este greu de găsit în acea regiune.
Reproducere: Femela depune circa 3 ouă pe care le clocește timp de 28-37 zile. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și părăsesc cuibul în maxim 2 luni de la ieșirea din ou.
Mărime: Bufnița este cea mai mare pasăre răpitoare de noapte, ajungând la 61 cm și 170 cm anvergura aripilor.
Hrana: Șoareci, crabi, broaște, lilieci mici, insecte sau chiar iepuri. Populația de bufnițe depinde direct de populațiile de rozătoare. La nevoie se hrănește și cu insecte. Vânează într-un an aproximativ 10.000 de șoareci.

Probleme și amenințări privind biodiversitatea din ANPLS și zonele tampon (de protecție a acesteia)

ANPLS se confruntă în prezent cu o serie largă de probleme generate, în special, de **influența antropică** (activitățile oamenilor) exercitată asupra ANPLS și vecinătăților acesteia. Analiza sumară a problemelor din ANPLS realizată de Custode (cu sprijin din partea specialiștilor) includ următoarele:

1. destufizări, betonări de maluri, garduri din beton, construcții prea masive (fundații prea mari din materiale neecologice: fier, beton etc), defrișări de către noii proprietari ce vor să construiască ansambluri de locuințe (chiar și "de vacanță") în pădure la margine de lac, respectiv ANPLS
2. variația nivelului lacului (la stăvilarul din aval) cu -1m respectiv +0,4m (cum s-a mai întâmplat în anii anteriori), afectează peste 40% din întreagă biodiversitate
3. deversări de ape menajere și/sau industriale în lac/ANPLS și vecinătăți
4. depozite de deșeuri necontrolate în ANPLS și vecinătăți

5. existența ambarcațiunilor de mare capacitate (chiar și 275 cai putere - concepute pentru oceane și mări) și a skijet-urilor în ANPLS și vecinătăți - care generează valuri puternice ce erodează malurile, vibrații și zgomote transmise în apă (la care vietățile sunt foarte sensibile) etc.
6. derularea unor activități de agrement necontrolat (ex: ski nautic, skijet, vaporașe foarte vechi ce poluează, etc.)
7. derularea activităților sportive de canotaj și caiac-canoe prin ANPLS - activitate derulată de 3 baze sportive
8. zgomotele puternice generate de activitatea pirotehnică (petarde, artificii, petreceri cu amplificatoarele date la maxim) derulată la/de locațiile riverane
9. sustrageri ilegale de floră în scop comercial (flori de nufăr alb, galben etc.)
10. braconaj, inclusiv pentru specii protejate de lege (ex: obletele, șalăul, rațe, raci) și uneori chiar utilizarea curentului electric la malurile lacului
11. umpluturi de pământ pe malul lacului menite să extindă teritoriul intravilan al comunelor riverane

Majoritatea acestor activități, sunt explicit interzise prin legile în vigoare. Custozii (voluntari) pot limita mai greu ceea ce reprezentanții instituțiilor tolerează și ignoră.

Impactul antropic asupra ANPLS

Direct (dar și cumulativ), problemele menționate afectează întreagă biodiversitate (terestră și mai ales acvatică) din ANPLS și vecinătăți. Ele contribuie la scăderea condițiilor de mediu prin:

- fragmentări ale habitatelor (prin garduri, betonări, escavari și umpluturi la maluri, etc.);
- lanțuri trofice slăbite/distruse, potențial întrerupte (ex: în fiecare an se aruncă substanțe chimice pentru eliminarea țânțarilor, etc.);
- eutrofizarea lacului (prin iarbă și crăcile rezultate din curățirile curților vilelor, ce sunt aruncate în lac, deșeuri și diferite substanțe chimice - ierbicidele pentru gazon, stropirile exagerate din avion pentru distrugerea țânțarilor etc);
- bariere fizice artificiale sau prin prezența (prea vizibilă) a oamenilor și obiectelor lor (nenaturale) - prin case/vile, pontoane, betonări, garduri, prezența oamenilor, etc.;
- stres asupra faunei și părăsirea zonei umede/ANPLS de către păsări (prin puternice zgomote, vibrații, prezența abuzivă/necontrolată a oamenilor etc.);
- malurile lacului sunt erodate (vizibil) în unele zone de valurile șalupelor puternice, astfel încât flora și fauna din dreptul acestora s-a redus cu 15-60% etc.

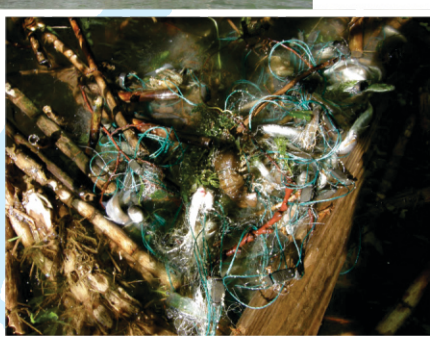

Notă: Impactul acestor activități de influență antropică va fi detaliat în studiile științifice pe care Fundația Snagov și Custodele le vor realiza prin proiectul „Aria Naturală Protejată „Lacul Snagov" - Management adecvat prin revizuire Plan de Management, pe bază de Studii Științifice, Informare și Constientizare" co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Reguli de protecție și cod de bune practici în ANPLS și vecinătăți

Zonele umede (ca și cea din Zona Snagov) - formate din ape cu păduri și vegetație diversificată pe mal, la mal, în apă, pe fundul lacului - împreună cu bogata faună specifică, conțin o mulțime de habitate imposibil de reprodus întocmai și în cele mai pretențioase grădini zoologice, botanice etc. Toate acestea reprezintă un patrimoniu al tuturor și necesită protecție (chiar și dacă nu am avea atâtea legi, deja foarte clare și specifice).

Accesul într-o arie naturală protejată, se face (de regulă) cu acordul prealabil (și chiar însoțit) de custode. Așadar, dacă ești pe cont propriu, respectă următoarele reguli:

1. Nu face zgomot! Nu te îmbrăca strident! Nu te mișcă prea repede! Ești aici pentru a vedea, auzi, a te bucura de natură - fără a o tulbura! Cele mai multe și frumoase lucruri le poți vedea după ce stai puțin și nu pari un periocol pentru vietăți! Admiră florile, animalele și păsările pe care le vezi! Fotografiază-le, dar lasă-le în locul în care le-ai găsit! Păstrează distanță pentru a nu le speria! Sunt interzise sursele de zgomot și vibrațiile puternice (petarde și artificii, evenimente zgomotoase, jocuri de lumini etc.)!
2. Nu arunca deșeuri! Strânge gunoiul și ia-l cu tine! Aruncă-l doar într-un container care ești sigur că va fi ridicat de firmele de salubrizare!
3. Nu preleva sau introduce faună și floră și nu speria / deranja vietățile (păsări, animale, etc.)! Sunt interzise destufizarile, tăierea vegetației de la mal, betonarea malurilor, construcțiile permanente la malul lacului sau în vecinătăți (există și soluții ecologice care nu produc fragmentări de habitate)!
4. Nu captura și nu ucide eventualele animale și păsări sălbatice care pot ajunge accidental pe proprietatea dvs.!
5. Nu bracona fauna și flora din ANPLS și vecinătăți și, mai ales nu folosi curent electric la pescuit! Astfel omori tot: de la zooplancton, până la vidre! De ce?
   Gândește-te: acum tu ești oaspetele acestor vietăți, în casa lor! (sau tu ți- ai cumpărat proprietatea in locuința lor!) Re-învață să îi respecți pe cei mai mici decât tine!
6. Este interzis a distruge sau degrada panourile și indicatoarele de informare! Aceștia susțin legea cu fonduri ale voluntarilor! Contribuie și tu cu un panou/indicator! Mai mult, informează-i și tu pe alții, transformă-te într-un ghid local pentru străinii care ajung în zonă!

7. Doar câteva activități de agrement sunt permise, în condiții limitate! Chiar și activitatea sportivă profesionistă, trebuie să respecte anumite cerințe!
Informează-te de la administratorii ariei despre restricțiile în vigoare: ambarcațiuni, agrement, limitările de zgomot și de iluminare! Sunt interzise skijet-urile! Și ambarcațiunile pentru mări și oceane! Există și reguli de circulație pe lac! Ai permis? Motoarele poluează prin carburanți! Când ai făcut ultima revizie?
8. Desfășoară-ți activitatea dintr-o perspectivă de **eco-turism**! Informează-te de la administratorii ariei asupra modului în care este permis și controlat să îți desfășori activitatea în arie! Frumusețea este în ochiul care privește!

Note:
a. Legislația prevede că accesul în arie și orice fel de activități asociate se pot face doar cu avizul custodelui.
b. O serie de activități menționate mai sus sunt deja interzise prin Regulamentul și Planul de Management al ANPLS (versiunea inițială, ce urmează a fi fundamentată și prin studii științifice).

Beneficii ale comunității în urmă protejării ANPLS

1. Maximizarea stării de sănătate a biodiversității din Zona Snagov poate avea un impact major asupra sănătății dvs., a copiilor dvs. și chiar a invitaților dvs. și a turiștilor care ajung aici.
2. Brandul Snagov - oază de liniște, tihnă și satisfacții mărite - când vizitezi sau locuiești într-o splendidă zonă naturală și curată (apă curată, păsări sălbatice, numeroase animale, pești, flori și copaci, etc.).
3. Bucuria de a avea o proprietate într-o oază naturală cu păduri și lac, cu verdeață, într-o rezervație cu două arii naturale protejate, cu sute de specii protejate. Valoarea proprietăților crește datorită acestor elemente.
4. Veți avea ce lasă moștenire generațiilor următoare. Și copiii și nepoții dvs. au dreptul să trăiască într-un mediu curat și natural de care să se bucure. La fel, toți turiștii care vizitează Stațiunea Snagov.
5. Creșterea nivelului de trai prin creșterea numărului de turiști de calitate care vin pentru relaxare și odihnă într-o zonă curată / naturală. Zona Snagov ar putea redeveni o destinație de odihnă și relaxare, așa cum era înainte de anii `70 (accent pe eco-turism și promenade de weekend)

6. **Eco-turismul** reprezintă o modalitate de:
a. re-energizare, eliberare de stresul urban, agrement ecologic (fără costuri/investiții deosebite)
b. educație și sensibilizare a oamenilor despre: existența / nevoile - obieceiurile / interdependență (faună - floră: lanț trofic, ecosistem, etc)
c. activități noi precum bird-watching și geocatching (există deja prime cereri și oferte dedicate)
d. circuite tematice organizate în ariile protejate (există oferte dedicate)
e. a asigură localnicilor o sursă de venit, precondiții pentru a putea reîncepe ofertarea de servicii către turiști

Participă la un circuit eco-turistic cu ghid! Reînvăța să asculți, să vezi, să te reconectezi la natură!

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

POSmediu 2007-2013
Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale 2007-2013

Publicaţie realizată în cadrul Proiectului "Aria Naturală Protejată „Lacul Snagov" – Management adecvat prin revizuire Plan de Management, pe bază de Studii Ştiinţifice, Informare şi Constientizare", co-finanţat prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Conţinutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziţia oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Acest material se distribuie gratuit şi poate fi folosit fără cost în orice scop, în afara celui comercial.

Pentru alte detalii, vă rugăm să vă adresaţi beneficiarului Fundatia Snagov.

Publicaţia sau părţi ale acesteia pot fi reproduse numai cu permisiunea Fundaţiei Snagov.
Apreciem şi ţinem cont de orice sugestii de îmbunătăţire şi opinii constructive în privinţa conţinutului acestei broşuri.

Editorul broşurii: Fundaţia Snagov
Data realizării: februarie 2011

Date de contact ale beneficiarului: Fundaţia Snagov, Şoseaua Snagov nr. 78, Snagov, Ilfov,
tel/fax: 021 3113085/021 3239905, email: office@fundatiasnagov.ro, web: www.fundatiasnagov.ro/ANPLS

ABTH Print Group